

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnitvu prejemaj:
celo leto . . . . . K 24—	celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5:50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1:50

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnitvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plamena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto . . . . . K 25—	celo leto . . . . . K 28—
pol leta . . . . . 13—	pol leta . . . . . 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnitvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Stekli so!

Čitanje sobotnega »Slovenca« je posebno zanimivo in poučno za zdravnike, ki se pečajo z zdravljenjem norcev. Samo dobrega želodca jim je treba, da bodo sploh mogli čitati nagnusne izbruhe klerikalne blaznosti. Vse inačice blaznosti se dobe v tem listu. Od nedolžne prismojenosti pa do prave steklosti in besnosti, ko se bolnik peni in popada, kar mu pride v obližje.

Stekli so, je rekel vsakdo, kdor je čital sobotnega »Slovenca«.

Da psuje, kakor šnopsa pijana hribovska klada, to je pri »Slovenca« že nekaj navadnega in se temu že davno nihče več ne čudi. To je njegova specialiteta. A v soboto je psuje kakor norce. Samo ljudje, ki se jim kisajo možgani, morejo tako psovati.

Stekli so klerikalci. S svojo steklostjo bi radi vse v tla terorizirali, kar jim ni po volji in kar jim je na potu.

To blazno početje ima svoj poseben izvor. Položaj klerikalne stranke je postal tak, da je jeza stopila klerikalcem v možgane.

Ni čuda! Vlada je ustavila državne prispevke za vodovode. To je udarec za deželo, še hujši udarec pa za klerikalno stranko.

Kaj so klerikalci vse obetali vsa ta leta, ko so bili v opoziciji. In kaj so šele obetali, ko so prišli v deželni zbor na krmilo. Vsaka najznatnejša vasica je dobila zagotovilo, da se ji sezida vodovod. Inženirji deželnega odbora so morali noč in dan izdelavati projekte. »Saj bo dala država 40 odstotkov,« to je bila vedna pesem, ki se je glasila po vsi deželi. Veselega srca so Šukljevi in Jegličevi, Drobničevi in Zitnikovi in Perhavčevi volili pričakovali tolikrat in tako slovesno obljubljenih vodovodov in vodnih naprav. Trdo so verjeli, da jim klerikalni poslanci vse dosežejo in izposlušajo — in zdaj je vlada odrekla celo to, kar je vedno rada dajala, predno so klerikalci postali gospodarji deželnega zbora.

Hudo je to, hudo za celo deželo, ki mora sedaj trpeti tako škodo, ker ima v klerikalcih tako zanikerne, nezmožne in neumne poslance, še hujše pa je za klerikalno stranko. Tudi najbolj zabita kmetska glava bo sedaj spoznala, da ima v klerikalnih poslancih najslabše zastopnike, ker ti poslanci ne le da niso izpolnili svojih

obljub, marveč so pripravili deželo celo ob to, kar je država dolgo vrsto let drage volje dajala.

Prazno je besedičenje, da sta Poljak Bilinski in Čeh Braf iz zlobnosti ustavila državne prispevke za vodovode. Že dolgo časa so se vplivni moške ustavljali, da porablja vlada le za melioracije namenjeni denar za vodovode. Po zakonu vlada menda res ne sme dajati podpor za vodovode, a dajala jih je vendar, navzlic vsem pomislekom in vsem ugovorom. In morda bi jih dajala še vedno, ko bi imeli boljše, vestnejše poslance. Toda, ti poslanci so hoteli le ministri postati, so le nase mislili in na svoje žepce in se se zmenili niso, da bi Kranjski deželi ohranili državne prispevke za vodovode. Sele zdaj, ko je vlada odrekla te prispevke, so spoznali, v kako nesrečo so pahili deželo in svoje lastne volilce in zdaj bi radi s protesti, s kričanjem in psovanjem prikriji svojo krivdo.

»Za obesiti se nam je« — tako je neki klerikalni poslanec vzklilnik, ko je vlada naredila klerikalni obstrukciji konec s tem, da je državni zbor zaključila. »Za obesiti se nam je,« lahko zdaj zaključijo vsi klerikalni voditelji.

V tej blazni besnosti na ministrstvo, ki je še narasla, ker celo infamno postopanje klerikalcev glede narodnega žalovanja 20. septembra ni prineslo pričakovanega sadu, ker vsa protekcija barona žalostne postave z Bleiweisove ceste nič ne zaleže, so klerikalci zopet poskusili uprizoriti vehementen napad na Bilinskega. Domišljali so si ti klavni politiki, da jim bo narodno - napredna stranka pri tem delala štafazo. Toda, urezali so se. Narodno - napredna stranka nima nobenega vzroka, pospeševati nečedne osebne namene klerikalcev. Zavzela se je za korist dežele, zavzela za korist kmetkega prebivalstva — a zavrnila Šusteršičev načrt: uprizoriti solidaren napad na osebo ministra Bilinskega, ki pri vodovodih sploh ni nič prizadet.

Izjalovljenje tega načrta je pogljalovljenje v tako besnost, da grizejo in napadajo, kakor bi bili stekli in da se navdušujejo naravnost za dejanske napade, za pobijanje in klanje političnih nasprotnikov. »Slovenec« članek »Proč z liberalci« ni drugaga nič, kot poziv na poboj. Z drugimi sredstvi torej klerikalci niso več kos naprednjakom, kakor s poleni in z noži. Stekli so torej popolnoma.

Državni zbor.

Dunaj, 26. septembra. Poljaki uplivajo na vlado, naj pusti gališkemu deželnemu zboru več časa, da dožene deželnozbornsko volilno reformo in naj vsled tega skliče državni zbor šele na dan 5. novembra.

Češki deželni zbor.

Praga, 26. sept. Vlada na novo poskuša, da bi dosegla sporazumljenje med Čehi in med Nemci vsaj v toliko, da bi dež. zbor rešil najnujnejše stvari. Namestnik grof Coudenhove in dež. maršal princ Lobkovic sta imela že dolge konference z nemškimi in s češkimi strankami. Vlada se je postavila na stališče, da pri tej poravnavi, ki bi jo rada dosegla, ne sme biti nobenega zmagovalca in nobenega premaganca. Na ta način se hoče obema strankama olajšati odjenjanje. Stvar se bo pač odločila že v sredo, ko bodo nemški poslanci sklepali o tem, ali sprejmejo, kar jim ponujajo Čehi, ali ne.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 26. sept. Ministrski predsednik Wekerle je v svoji sobotni avdijenci naznanil cesarju demisijo ministrstva. Pisemne prošnje za odpust še ni predložil in vsled tega cesar tudi še ni izrekel, če sprejme demisijo ali ne. Po avdijenci je Wekerle izjavil, da se pojde pri cesarjevi odločitvi za to, ali sprejme krona Wekerlov program ali program Kossuthove stranke. To pomeni: če sprejme krona Wekerlov program, začne na temelju ustave leta 1867. stoječe stranke očitni boj proti Kossuthovi stranki. Prva posledenca tega bi bil razpust poslanske zbornice. Mogoče je tudi, da pokliče krona Kossutha, da ji kot vodja parlamentarne večine pojasni svoj program gospodarske in bančne ločitve, a sodi se, da je izključeno, da bi krona ta program sprejela. Kossuthova stranka, oziroma nje radikalno krilo napenja vse sile, da bi zmagala s svojim stališčem v stranki in poostrišla položaj.

Srbija in Avstrija.

Sofija, 26. septembra. Srbski poslanik v Sofiji je v pogovoru z nekimi časnikarji izjavil, da Srbija sploh več ne reflektira na trgovinsko pogodbo z Avstrijo in da je tudi več ne potrebuje.

Grška.

Atene, 26. septembra. Vodstvo oficirske zveze je prestolonasledniku Konstantinu prepovedalo, vrniti se na Grško in je o tem obvestilo kralja. Z ozirom na govornice, da hoče kralj odložiti krono, ga pozivlje časopisje, naj nikar ne poveča in ne poostri itak nevarnega položaja.

Mladoturški kongres.

Solun, 26. septembra. Mladoturškega kongresa je udeležilo 32 delegatov. Zastopane so bile vse province turškega cesarstva. Delegatje so morali priseči, da pod kaznijo smrti ničesar in nikomur ne izdajo, kaj se govori in sklepa na kongresu. Novi člani centralnega vodstva so bili voljeni v tajni volitvi. Dva zapornika kongresa obvestita dotičnike, ki so izvoljeni, o izidu volitve. Nihče drugi pa ne izve, ne kdo je izvoljen v vodstvo, niti kje ima vodstvo svoj sedež.

Pismo iz Makedonije.

Skoplje, 24. septembra.

Kamor stopi turško kopito, tam ne rase več trava, pravi stari slovenski pregovor. Kako resničen je ta pregovor, se lahko prepriča vsakdo, čim stopi na makedonska tla.

Nekdaj bogata in blagoslovljena zemlja je sedaj enaka pravcati puščavi, kjer so kakor oaze redko sejane revne vasi in umazana mesta. Gorovje je goščo, nikjer ni videti niti najmanjšega gozdiča, prostrana rodovitna polja, ki se razprostirajo gor od srbske meje pa doli do Skoplja, so neobdelana, le semtertja se vidi kaka njivica, ki je nasejana s koruzo in tobakom. Kakor daleč zre oko, nikjer ni videti nobene vasi. Če imaš pri roki dalnograd, zapaziš daleč kje v gorah kakšno vas, slično zamorskim prebivališčem, v dolini pa kako samotno kočuro, proti kateri je naš slovenski živinski hlev prava palača!

Nekoč cvetoča, obljudena Makedonija, je sedaj eno ogromno groblje, kjer ginevajo narodi in kjer umira vsaka kultura.

Glavno mesto Makedonije, odnosno kosovskega vilajeta, ki šteje preko en milijon duš, je Skoplje. Ako zreš na mesto z bližnjih gričev, zdi se ti čarobno, krasno, ako pa stopiš v mesto, bi najraje zaprl oči, da

bi ne videl grdobe in nesnage, ki je nagomiljena tu na ulicah in v hišah, zamašil bi si nos, da bi ne čutil vsepopisnega smrada, ki okužuje vse ozračje.

Kulturen človek s civiliziranega zapada si niti ne more predstavljati, kakšno barbarstvo, kakšna nekulturnost vlada še sedaj v prosvetljenem XX. stoletju na tleh, kjer je tekla pred tisočletji zibelka sedanje evropske kulture!

Tu v Skoplju vlada mir, nedaleč od tod proti zapadu v Albaniji pa se že več dni bije krvava bitka med upornimi Arnavti in Džavid paša. O operacijah Džavid paše varuje vlada najstrožjo molčečnost. Srbski seljaki pa, ki dohajajo s Kosovega, pripovedujejo, da se Džavid ne godi baš najbolje. Te dni je navalil na Ljumo, glavno taborišče upornikov, a je bil z velikimi izgubami odbit. Umakniti se je moral v Prizren, kjer čaka na ojačenja. Da bo ta vest kolikortoliko resnična, dokazuje dejstvo, da so včeraj odšli iz Skoplja zopet trije bataljoni v Prizren, da je Skoplje sedaj takorekoč brez vojaštva. Da je položaj v Albaniji zelo opasen, dokazuje tudi to, da je predvčerajšnjim nenadoma prišel semkaj šef generalnega štaba v Mitrovici major Džafer Tajar bej. Po večernem posvetovanju z valijem (guvernerjem), se je v posebni misli napolil v Carigrad. V tukajšnjih mladoturških krogih zatrjujejo, da je provzročiteljica revolucionarnega gibanja v Albaniji Avstro - Ogrska. Pravijo, da bi rada albanske nemire izrabila v to, da bi dobila povod za intervencijo. Pod utisom teh domnevanj seveda ne vlada baš prijateljsko razpoloženje med Turki napram Avstro - Ogrski, to tembolj, ker je javna tajnost, da je v zadnjem času došlo v Makedonijo in Albanijo vse polno avstrijskih emisarjev, ki imajo nalogo, prebivalstvo naščuvati k nemiru in izgredom. Turška oblast je prišla že več takšnih emisarjev in dobila pri njih dokaze za to, da jih je Avstro - Ogrska poslala v gotove svrhe v Albanijo. V tukajšnjih hotelih se je v zadnjem času nastanilo izredno mnogo avstrijskih potnikov, ki so se nato baje vsi napolnili v smeri proti Albaniji. Restavrat v hotelu »dela Libertek« zatrjuje, da ve pozitivno, da so bili vsi ti potniki avstrijski oficirji. To vé tudi vsak v Skoplju, samo modra turška policija ne vé o tem ničesar.

LISTEK.

Zaklad za Junake.

Znani ameriški milijardar Carnegie si svojega ogromnega bogastva pač ni pridobil s poštenim delom, ali ker porablja velikanske svote v različne občekoristne namene, ker daruje za znanstvene in dobrodelne zavode in druge take naprave kar na milijone, mu sicer toli zavidni svet ne zameri preveč, da je posestnik tako velikanskega premoženja.

Med drugimi ustanovami, ki jih je napravil Carnegie, je posebno zanimiv zaklad za junake. Celih 25 milijonov je daroval Carnegie za ta zaklad in to darilo utemelji z bobnečo frazo: Ker že noben človek neče biti junak za svojega služabnika, naj bom jaz vsaj služabnik junakov.

»Hero Fund«, zaklad za junake, deli primerne nagrade za izvršena junastva. Kdor v staroslavni Avstriji z nevarnostjo za lastno življenje reši kakega človekasmrti, temu podeli država celih 52 gld. 40 kr. nagrade. Za tako dejanje da Carnegiejev zaklad za junake — 6000 dolarjev!

Kdor hoče dobiti nagrado iz zaklada za junake mora zanjo prositi in doprinesiti dokaze za storjeno ju-

naštvo. Doselej je odbor, ki upravlja ta zaklad dobil tekem desetih let 3219 takih prošenj. To je kaj malo in priča to število, kako redka so resnično junaska dejanja.

Pomisliti pa je treba, da smatrajo ljudje za veliko junastvo dostikrat tudi dejanja, ki so prav čudnega značaja. Izmed omenjenih 3219 prošenj jih je odbor kar 2059 zavrnil, 246 je ugodil, glede ostalih pa tečejo še preiskave.

Prvo darilo, zlato kolajno in 25000 dolarjev, je dobil neki Italijan, ki je rešil 52 potnikov z nekega potapljačnega se parnika. Drugo darilo 10.000 dolarjev, je dobil neki ključavničar, ki je skočil v veliko apnenico ter rešil iz nje svojega največjega osebnega sovražnika. Manjša darila so dobile različne osebe in tudi nekaj — psov.

Popis junastev, ki jih je nagradil odbor, upravljajoč zaklad za junake, je ginljiv. Ima pa tudi svoje humoristične strani.

Kakih junastev se ljudje ne izmišljajo. Neki prošnjik je v svojo prošnjo zapisal: »Vdova Dudley ima sedem zetov, ki morajo vsi pri njej stanovati. S svojimi zeti in hčerami ravna kruto. Celo telesno kazeni je vpeljala in lastnoročno podeli nepokornemu zetu ali nepokorni hčeri po deset in celo dvajset palic. Ko so se enkrat ti zetje in hčere uprle, jih je

gospa Dudley sama ukrotila. Jaz sem imel pogum in sem se poročil z osmo hčerjo te ženske. Hotela je tudi mene podvreči, a jaz sem imel toliko poguma, da sem se ji uprl. Eno celo noč sva se vojskovala; celo z revolverjem je šla nadme, a končno sem jo vendar ukrotil in ugnal. Že moja poroka z osmo hčerjo te ženske je bila junastvo, še večje junastvo pa sem doprinesel, ko sem se neoborožen lotil boja z njo, o kateri pravi ves svet, da je hujša kakor tiger.«

In tak mož ni dobil nobene nagrade!

Blagosrčen junak je neki Helvane, železniški uradnik. Žena njegova, s katero je bil šele tri mesece poročen, mu je ušla z nekim krepkim postiljonom. Prihitela sta na postajo in v svoji zbežnosti zašla ter prišla pred odhajajoč vlak. Halvane jih je videl. En trenotek je prevdarjal ali naj reši postiljona ali ženo, v naslednjem trenutku je že planil pred vlak in pahnil na stran — postiljona. Zgodilo se je to na res junaski način, kajti Helvane niti samega sebe ni mogel več rešiti, nego je padel pod vlak, ki mu je odtrgal levo nogo. Storil je torej dejanje res z največjo nevarnostjo za lastno življenje. A dobil ni ničesar, ker je priznal, da bi bil lahko rešil svojo ženo, če bi bil hotel, a da tega nalašč ni storil.

Neki drugi mož je tudi z veliko

nevarnostjo za lastno življenje rešil svojo ženo iz vode. Prosil je, naj se mu prizna prvo darilo, češ, da se bo celo življenje kesal, da je izvršil to junastvo.

Neki irski duhovnik se je oglasil za nagrado, reši, da je storil veliko junastvo s tem, da se je naselil med Kitajci v Kaliforniji in hotel jih sprebrniti, umičil podobe njih poganskih božanstev ter razljučenim Kitajcem, ki so ga na pol ubili, tako neustrašno kljuboval, da je njegovo junastvo spreobrnilo celo vrsto teh poganov. Odbor je priznal temu duhovniku, da se je junastvo vedel, a nagrade ni dobil, češ, da spreobrnenje Kitajcev ni prav nobenega pomena. Rešitve te prošnje pa irski duhovnik ni čakal, ker so ga morali že prej vtakniti v blaznico, kjer se je obesil.

Naravno je, da se za nagrade iz zaklada za junake oglašajo tudi ljudje, ki sploh niso ničesar storili, nego skušajo odbor opehariti z različnimi zvijačami in krivimi pričami. V nekaterih slučajih se je to tudi že posrečilo in se bo najbrže še večkrat.

Vsekako pa je desetletno poslovanje Carnegiejevega zaklada za junake dokazalo, da so resnično geroična dejanja dandanes silno redka stvar.

Za stavo.

Slika. Spisal Vilko Mazl.

V Požirkovi krēmi so septembarskega večera belili debeljačo, kakor imenujejo Belokranji koruzo. Soba je bila nizka, pa prijazno poslikana in snažna, in že to je vabilo h kozarcu ne samo preproste ljudi, ampak tudi vso inteligenco Travnice doline. Druga vada pa je bila, ker je bil krēmar Požirek značajan rodoljub in občeugleden veljak ter se je v njegovi krēmi pilo le »pristno tršno kapljok«, kakor je imel navado večkrat bahavo potrditi svojim gostom.

Štiri otroke, ki mu jih je Bog dal, je lepo preskrbeljal: Edini sin, Janko, je študiral modroslovje v Pragi, velik je bil in moder in kadar je prišel na počitnice, so ga Gričani spoštljivo pozdravljali: »Dober dan, gospod dohtar!« Pepca in Minka sta bili izučeni za spretni kuharici, šivilji in skrbni gospodinjji. Bilo je treba samo še »ugodne prilike« in oče Požirek bi bil odšel lahko danes ali jutri vsaki hčerki lepe tisočake. Najmlajša, Anica, pa se je še vrgajala v goriškem zavodu »Notre Dame«. Bila je najdražji zaklad Požirkove rodbine. Šestnajsta pomlad ji je pravkar dahnila v lice in odprla ves svet njene bajne lepote. Po kretanju, po govorenju in sploh v vsem se ji je

Dopisi.

Iz Osilnice. Kako naj sodimo o našem župniku mi preprosti kmetje, naj služi sledeče: Kako smo Slovenci neokretni, tako se moramo tudi pokoriti radi te naše slabosti in v toliko nam je tudi prisojeno, da smo primorani živeti slabše nego sosedni narodi. Ogrone so svote denarja, ki teko iz slovenskih pokrajin v blagajne tujcev in od katerih mi Slovenci nimamo nikakega dobička, temveč takorekoč predemo si iz istega le samo vrh, s katero tuji narod želi slovenskemu narodu zadrgniti vrat, damo moč istim napram sebi. Ves ta denar ostal bi lahko doma, ne bi nam bilo treba iti v tuje kraje in hlapčevati takorekoč tamkaj. Rastel bi lahko, ako bi nam pomagali isti, ki so izučeni, kakor v tem slučaju naš g. župnik, ki bi lahko, če bi hotel, pomagal nam kmetom, a noče; gleda le izkoristiti kmeta in pomagati sebi. Če bi pa gledal on in marsikateri drugi njegovega stanu, rastlo bi lahko od dne do dne blagostanje slovenskega prebivalstva in marsikateri krajcar žrtvoval bi se lahko v povzdigo domače industrije, za zboljšanje kmetijstva in slovenske obrti in tudi najljutejši napad bi zamogli oboroženi odbiti — a sedaj...? Marsikateri velika misel bi začela poganjati koranine in dostim, ki so primorani iskati sedaj zaslužek v tujini, kjer hlapčevajo ravno kakor sužnji surovimi paznikom drugih narodnosti, dana bi bila prilika najti zaslužek na domačih tleh. Akoravno ne bi bili vsi samostojni gospodarji, vendar bi bila njih usoda boljša, ker bi se doma ž njimi človeško in bratsko ravno. Vsak človek primoran je danes, ako hoče živeti, korakati z napredkom sveta, danes niso več časi, da bi zamogli držati križem roke in čakati, da nam kdo kaj da. Krajcarji, ki se dobio kot milodari so redki in bridko je živeti istemu, ki je primoran prosjati. Kakor je to bridko za posameznika ravno tako bridko bi občutila cela občina ali cel narod svojo usodo, če bi ubožal. Če celo delavnemu človeku, kateri si hoče služiti z težkim delom v tujini kruh, je dandanes obstanek težak in marsikatero pikro besedo je primoran slišati in mirno potrpeti. Poglejmo si le občino Loški potok — bila je dosedaj v dobrih rokah, rodil se je v njej napreden in čvrst narod, kateri je razumel gospodariti, kateri je vstrajal v delu in ima dovolj čilosti za samopomoč. Naši nasprotniki imajo v rokah vse ugodnosti. Njih kraji so rodovitnejši nego slovenske pokrajine in vsled tega je Slovincem treba več delavnosti in več vstrajnosti nego njim, ako hočemo naš narodni značaj ohraniti. Cesar pa delo ne bode premagalo, premagala bode naša iznajdljivost. Prvi korak v srhu so storili svoječasno loškopotoški možje, vsa čast in hvala — z ustanovitvijo posojilnice v Travniku, za kar jim je in mora biti hvaležen vsak občan in žalostno bi bilo od dotičnih, kateri bi morda hoteli iz sebičnega nasprotstva ali morda celo iz osebnega sovraštva do domačega podjetja, se izneveriti istemu. Posojilnica naj združuje v sebi vse občane, naj povzdiguje njih vzajemnost in naj kolikor mogoče pridobi občanom Loškega potoka naklonjenost sosedov. Da je to podjetje pomagalo po možnosti in kolikor so to njega sredstva dopuščalo, je dokaz, da je darovalo za dobrodelne namene in občinah, za katere je ustanovljena v dobi svojega obstanka že celih 9000 K — in to po razmerju, ka-

kor so se posamezne občine udeležile prometa. — To ni bil milodar temveč kratkoročno prihranjen denar, katerega je imel previden gospodar namenjenega za slučaj kake nesreče. Ta gospodar pa so vsi zadržniki posojilnice. Kakor je bila posojilnica za omenjene kraje nepotrebna, istotako je potrebna v domači občini posojilnica. Ta sedaj novo ustanovljena domača slovenska posojilnica in hranilnica v Osilnici ima namen zabraniti tok precejšnjih svot iz občin, ves ta denar, ki ga posestniki plačujejo tujim posojilnicam, ostal naj bi v občini in prišel tej občini v korist, vsled česar opozarjamo vse naprednjake in previdne gospodarje v Osilnici, kakor tudi omenjene občine, da se nam pridružite in podpirate, da se znabiti v našo korist, temveč v obče blagostanje Slovencega prebivalstva. Sedaj pa upamo, da smo dovolj pojasnili mi naše kmetjsko mnenje, ter si uljudno dovoljujemo tem potom vprašati našega g. župnika Jakoba Bajca, ki je v preteklih nedeljah ves razsrjen iz prižnice radi novoustanovljene »Slovenske posojilnice in hranilnice v Osilnici« kričal, da se je sedaj še pri nas tukaj ta liberalna posojilnica vsilila, ker je že vse drugod propala. Mi vprašamo sedaj g. župnika Bajca, naj nam očitno in po časnih dokazih, kedaj da je že ta liberalna posojilnica propala, ako ne, smo pa primorani drugim potom napraviti nastopati, da bo enkrat za vselej mir. Obenem pa še pripomnimo, da si ni treba misliti, da imate tudi tukaj g. župnik take kmete pred seboj, kakor se je svoječasno eden g. župnik izrazil: »tukaj na deželi lahko pridgam šest do desetkrat na dan, a v mestu pa samo enkrat, k večjemu dva ali trikrat.« — Kaj pa li pomeni to? — Rečemo torej, da se še ne pustimo uganjati mi narodno-napredni kmetje od vas v kozji rog, ker nismo in ne bomo taki, kakor počenjate s svojimi pohlevnimi ovčicami in kimovci; čeravno takim neznačajnejšem, sebičnejšem, hudobnejšem obljubujete, oziroma jih povzdiguje v sedma nebesa. Toliko v znanje!

Dnevne vesti.

— Kje je disciplina? Vsaka stranka mora poznati vsaj toliko discipline, da svojim poslancem prepusti, izbrati si primerno taktiko v odločilnih trenutkih. Pri klerikalcih ne bode nič nikdar čuli, da bi jih njihovi ljudje med zasledovanjem državnega zboru vehementno napadali, ter jim očitno metali polena pred kolena. Vse drugače je pri nas! Vsak — in tisti, ki o poslovniku državnega zboru niti pojma nimajo, ki bi da sede sami v državnem zboru niti nujnega predloga sestaviti ne umeli, kriče najbolj: — hoče imeti svojo taktiko, kateri je glavna modrost razsajanje, pretep in druge take reči, ki dandanes nasproti večini 27 klerikalnih glav ne bi imeli trajnega uspeha in to tudi takrat ne, če bi hrupna obstrukcija še mogoča bila. Pod častjo naših državnih poslancev bi bilo, če bi se pustili na ta način terorizirati. Kadar bo končano zasedanje, takrat naj se poslanci na račun poklektajo, in gotovo je, da se za svoja mesta ne bodo trgali. Nasprotno, prav radi jih bodo prepustili majšim, kateri so prepričani, da so toliko inteligentnejši od starejših.

dr. I. T.
— »Velikanski narodni grehi«. Dr. Šusteršič se je osmelil očitati narodnonapredni stranki velikanske narodne grehe, ki jih ima na vesti. Človek bi mislil, da bo svoje očita-

nje tudi podprl s dokazi, s navedbo dejstev. Očitanja brez dokazov so pomeni. A kake dokaze je navedel dr. Šusteršič? I. Že dolgo let ne več veljavno pogodbo s veleposelniki. Ne glede na to, da je ta pogodba že davno neveljavna in da so danes veleposelniki najhujši nasprotniki narodnonapredne stranke in najtečajnejši zavzniki klerikalcev — pribijemo tudi, da narodnonapredna stranka vzile tej pogodbi ni nikdar niti najmanj grešila proti narodnim načelom. Ne enega fakta ni mogel navesti dr. Šusteršič, ki bi kazal, da je ta pogodba narodni stvari škodovala. Nasprotno pa je klerikalcem lahko dokazati, z dejstvi dokazati narodno izdajstvo. Dokazi so: državnozbornska volilna reforma, pri kateri so klerikalci prodali Nemcem koroške in štajerske Slovence ter pomagali jih prikradati za dva mandata in pri kateri so koncedirali Nemcem poseben kočevski mandat. Deželnozbornska volilna reforma, pri kateri so 45 nemškimi veleposelnikom dali 10 mandatov, da si bi bili lahko prepričali, če bi se jim ne bilo tako mudilo, preriti se do korita. Volitev v trgovsko zbornico, pri kateri so klerikalci rajje pomagali Nemcem do zmage, kakor naprednjakom. Zadnje državnozbornske in deželnozbornske volitve, ko so sli Nemci do zadnjega v boj proti naprednjakom in za klerikalce. Isti Nemci so v času naprednonemške pogodbe vedno postavljali svoje kandidate in metali naprednjakom polena pod noge. Odkar je zveza med klerikalci in Nemci, pa hodijo Nemci za klerikalce očitno v boj, in tudi klerikalci za Nemce, kakor se je pokazalo pri volitvi v trgovsko zbornico. Dalje so klerikalci dali Nemcem popolno nemško gimnazijo, so krivi, da je bil imenovan poseben nemški deželni nadzornik in so krivi, da vlada Schwarz v narodnostnem oziru kakor kak pruski diktator. To so pravi narodni grehi, to so izdajstva, da si večjih ni misliti. Kar se tiče glasovanja o Krekovi nezaupnici Bilinskemu, smo stvar že večkrat natančno pojasnili. Krek je svoj predlog stavil samovoljno, na svojo roko, ne da bi kogarkoli vprašal. Tak predlog na tak način staviti in zahtevati, naj grede drugi poslanci s klerikalci — to je impertinenca. Odločno odobravamo postopanje župana Hribarja in dvornega svetnika Ploja pri tistem glasovanju, zlasti ker napredni poslanci nimajo prav nobenega vzroka nastopiti zoper osebo poljskega ministra, ki je z dejajni velikega pomena posvedočil, da je Slovincem pravičen in naklonjen. Da je bila Krekova nezaupnica naperjena zoper osebo Bilinskega, se vidi posebno iz dejstva, da klerikalci niso ne enkrat resno nastopili proti nemškonačinam ministroma Hochenburgerja in Stürgkha. Umazanim osebnim namenom klerikalcev pa napredni poslanci ne bodo tlake delali. Klerikalci pravijo, da je to narodni greh, da naprednjaki niso hoteli glasovati proti Bilinskemu s Krekom. Takih narodnih grehov ni treba naprednih poslancev prav nič sram biti.

— »V srec sovražnikovo!« Tako je zapisala novo vero učeca »Mladost« v 17. številki t. l. Novokatoličan, ki je zapisal ta stavek, je pozabil zapisati še dodatni stavek: »Potem pa bežimo!« »V srec sovražnikovo, potem pa bežimo!« to je zlati rek, po katerem se ravna vsi klerikalni žurnalisti. Najprej je bil Lampe, ki je prav po katoliško opsoval poštene ljudi, potem pa je bežal v Švico, v Rim in bogve, kam še. Nato je prišel Štefe, potem Moškere. Tudi ta dva sta psovala, obrekovala in kradla

čast, ko je bilo treba pred sočnijo dokazati resničnost njihovih trditvev, tedaj sta pogumna katoliška možakarja bežala v tuje države. Sedaj so začeli posnemati ljubljanske božje časnikarje katoliški žurnalisti na Štajerskem. Za danes sta bili pred mariborskim porotnim sodiščem določeni dve tiskovni pravdi. Pri prvi bi se morala zagovarjati odgovorni urednik »Straže«, Benkovičev rojak Viktor Čenčič in frančiškanski pater Anzelm Murn iz Nazareta; pri drugi Fran Rakovic, odgovorni urednik »Slov. gospodarja« in župnik Gomilek. Ko so hoteli vabilo dostaviti Čenčiču, ni bilo mogoče tega nikjer dobiti. Reklo se je, da je na dopustu, kje, ni nikomur znano; kdaj pride nazaj, nihče ne ve. Tudi pater Murn se je skrtil, najbrže z drugimi murni vred v kako luknjo. V njegovem samostanu baje nič ne vedo, kam jo je odkuril. Ko bo konec porotnega zasledovanja, bode ta gotovo oba »murna« prilezla iz svojih lukenj in bode ta zopet po stari katoliški navadi kradla ljudem čast po novem katoliškem geslu: »V srec sovražnikovo, potem pa bežimo!« Druga obravnava se ne more vršiti, ker se nima župnik Gomilek zbranega vsega dokaznega materiala. Prepričani smo, da župnik Gomilek sploh ne zbira dokaznega materiala, ampak se mu gre edino za to, da se ogne obravnavi. Tako so novodobni označevalci novodobne vere: Z lažmi in obrekovanji ubij političnega nasprotnika, potem pa — beži!

— »Slovenec« še vedno trdi, da se vlada samo po zaslugi klerikalcev ni udala laškemu pritisku glede premetitve slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico. Po pravici povemo, da naravnost obdudujemo predrznost naših klerikalcev, da se upajo tako očitno nesramno lagati. Isti dan, kot »Slovenski Narod« poročal je tudi »Slovenec« med brzojavkami, da je dobil dr. Rybař v Trstu brzojavno poročilo iz Dunaja, da se vlada ni udala laškemu pritisku in da slovensko učiteljske vsekar pride v Gorico. Dočim je pa »Slovenski Narod« imenoval osebo, ki je sporočila dr. Rybařu to važno brzojavko, je vse časti vredni »Slovenec« previdno zatajil dr. Ploja, in sicer iz enostavnega vzroka, da bi vso stvar mogel pozneje razbobnati kot klerikalno zaslugi. A lepše še pride. Že drugi dan potem je »Slovenec« nekako škodljivo poročal, da na Lahe dr. Plojeva brzojavka ni napravila prav nobenega utisa, ker imajo trdnogotovo, da slovensko učiteljske ne pride v Gorico. In »Slovenec«, ki je prejšnji dan še zatajil dr. Ploja, je triumfalno pristavil, da je novica, ki jo je dobil dr. Rybař, najbrž spet kaka — Plojeva raka! — Iz te »Slovenec« pisarije vendar eklatantno sledi, da klerikalni poslanci o vsej stvari niti najmanj niso bili poučeni in da more o kaki zaslugi klerikalcev v tem slučaju govoriti le kak norac, ali pa — lažnjivec.

— Klerikalno gospodarstvo. Da so klerikalci slabi gospodarji, to so nam že stoinstokrat dokazali. Marsikje so bridke izgube že iztrezile našega kmeta, da se sedaj čuva klerikalnih osrečevalcev. Le prerado se pa zgodi, da čez nekaj let kmetje pozabijo na svoje izgube, in da jih klerikalni kolovodje zopet ujamejo za kako drugo katoliško podjetje, od katerega pa imajo zopet dobiček razni gospodje, kmet pa zopet — plačuje. Mogoče je sicer, da bi marsikako klerikalno podjetje dobro uspevalo, ako bi ga vodili ljudje, ki jim je na srečo samo korist članov. Toda, te-

— »ni tako. Ogromno število klerikalnih podjetij vodijo ljudje, ki stremiti edino za tem, da s pomočjo teh podjetij uničijo svojega političnega nasprotnika. V zasledovanju tega svojega cilja postanejo gluhi in slepi za vsako pametno delo. Uničiti političnega nasprotnika, pa če pride sto kmetij na boben, to je njihovo geslo. Da je temu res tako, dokazuje cela vrsta klerikalnih podjetij širom naše slovenske domovine. V Kropi n. pr. so ustanovili klerikalci »Prvo žreb-ljarsko zadrugo«. Ta zadruga ima ogromen dolg v znesku 224.860 K. Če bo zadruga obstala toliko časa, da bo poplačala ves ta dolg, je res zelo dvomljivo. Če se zgodi kaka nesreča, gre lahko marsikakašna bajta na kant. Tej zadrugi je posodila klerikalna zadruga zveza 198.260 K. Če so člani te zveze zadovoljni, da se njihovim denarjem tako lahkomišlečno razsipa, je to seveda njihova stvar. Tudi »L. kranjsko mizarstvo zadrugo« v St. Vidu nad Ljubljano, so klerikalci pripravili na rob propada. Bilanca kaže že par let veliko izgubo. V zadnji račun je postavljeno 2152 K neizterljivih terjatev. Čez vse brezvestno pa je gospodarstvo pri sitarski in žimarski zadrugi v Stražišču pri Kranju. Pri tej zadrugi je 141 članov, ki so vplačali na deležih 7228 K 10 v; tolikšno je tudi poročilo članov. In zadruga s takim premoženjem ima dolga 160.000 K, bori šestdeset tisoč kron! Uradu za pospeševanje rokodelstva na Dunaju dolguje 10.000 K, posojilnici in hranilnici v Smartnem pa 150.000 K. Ali so ljudje, ki vlagajo v posojilnico in hranilnico v Smartnem tako lahkomišljeni, da puste, da se na tako brezvesten način razmetava njihov denar? Kje imajo jamstvo, da bodo dobili svoj denar vrnjen? Kako slabo je gospodarstvo pri sitarski in žimarski zadrugi, je najbolj razvidno iz dejstva, da je poleg 563.992 K 82 v prometa izkazanih samo 891 K dobička. Pa je celo ta dobiček dvomljiv, ako se premisli, da so razni klerikalni konsumi izkazovali na tisoče dobička, čez dober mesec so pa bili ti konsumi — sodniško zapečateni. Sitarska in žimarska zadruga v Stražišču hoče uničiti samostojne žimarje, toda pazi naj, da ne potegne v svojo pogubo še tamkajšnje hranilnice in posojilnice!

— Vprašanje jezika napisov na javnih izvesnih tablah v Trstu. V seji tržaškega mestnega sveta z dne 11. oktobra l. 1907. je italijanska večina ob protestu slovenske manjšine, ki mu je dal izraza mestni svetovalec dr. Slavik, sklenila, da so primorani trgovci, obrtniki itd. na svojih javnih izvesnih tablah označiti svojo obrt tudi v italijanskem jeziku. Namestništvo je ta sklep zaustavilo, a ministristvo za notranje stvari je odločno namestništva potrdilo. Proti temu odločbama se je tržaška občina pritožila na upravno sodišče in to poslednje je z odločbo od 16. aprila t. l. št. 3497 zavrnilo to pritožbo.

— Občinske volitve v Škofji Loki. V soboto je volil prvi razred. Izvoljeni so bili vsi kandidati narodnonapredne stranke. Nasprotniki se na volitve niso prišli.

— Imenovanje v deželni službi. Za sekundarija v deželni bolnici je imenovan dr. Rihard Bergman, za asistenta dr. Benjamin Ipavc. Za deželnega sadjarskega nadzornika s sedežem v Novem mestu je imenovan Friderik Rozina.

— Iz srednješolske službe. Profesor na novomeški gimnaziji, g. Josip Reiser, je dodeljen za tekoče šolsko leto prvi državni gimnaziji v Ljubljani.

poznalo, da je bila deležna skrbne vzgoje aristokratskih hčera. Njen plemenit, globok pogled je premožgal človeka v sladkem strepetu, ako so ga srečale oči.

Dostikrat so se odprle velike, rujave duri zavoda in modro oblečeni pari angeljev so se prikazali, lahno so stopali v počasnem sprevedu po Via St. Chiara, včasih proti Travniku, včasih proti ljudskemu parku. Marsikako oko se je zagledalo v tiste nežne cvetove, najrajši pa se je pomudilo na Anici. Hodila je zamišljena s svojo tovariško roko v roki, umerjenega koraka in malokdaj ji je zaigral gibek nasmeh na jagodnatih ustnih. Zlasti urno so jo našli afektirani oficeirski z nasprotij zavoda stoječe vojašnice. Polna so jih bila vsa okna, kadar so se odprla notredamska vrata.

»Jetzt kommen die Rosen! Die Schöne, die Schöne! — Der Engel!« — so pokašljevali in skušali na vsakojake načine obrniti nase tople, mlade poglede. Metali so doli med pare posetnice, pisemca in šopke peštrih cvetic. . . Živa Italijanka se je včasih sklonila po šopek, ozrla se naglo na okno in spet premagala svojo razposajenost z visokostjo. . . Čul se je gori smeh, neprijeten: tenak in pretrgan, lasten samo afektiranim tenkopasnežem. Anica se ni ozrla nikdar gori, njenemu ponosu se je studila tista prisiljenost, a baš njenega pogleda so bile oči gori po oknih in

po mestu najbolj željne —. Bila je, kakor poje Prešeren:

»... lepa ko devica, sloveča Hero, bila je v Abidi; nedolžnost vnema ji oči in lica, lepote svoje sama le ne vidi; Priliznena mlanenčev govoricca je ne napihne, srca ji ne spridi. Spolnila komaj je šestnajsto leto; srce mlado ni za nobenega vneto.«

Doma je bila prijazna in vljudna, ter postrežljiva vsakomur in ženske po dolini je niso mogle prehvaliti. Da je bila tudi dolinski inteligenci dokaj pri srec, se je najbolj poznalo po tem, ker ni manjkalo v krčmi noben večer nikogar od sodnika doli do dacarja, dokler je bila Anica na počitnicah. Res, da so bili gospodje, razen poštarja, že vsi v »sladkem« jarmu svojih boljših delov, pa kaj nežnega pogledati, tudi ta »sveta« ovira ne ubrani. . .

Najrednejši Požirkov gost pa je bil mladi učitelj Svetliček, ki je nekateri čevljev zbrusil iz Podklanca na Grič, pa naj bi bile letele z neba same ognjene krepelice! Tudi ta večer je sedel med družino prav tik Anice in pomagal beliti. Bil je počasen in neroden in hlapca sta si večkrat pomožniknila na skrivnem, opazovaje učiteljevo okornost. Pepca in Minka sta se celo parkrat na ves glas zasmejali in ko mu je tudi Anica očitala nerodnost v mrkem pogledu, bil je v neljubi zadregi.

»Nikar se ne mučite, gospod Svetliček, opomnila je prijazno-šaljivo Požirka.

»Čakajte, saj bo šlo! Vaje manjka!« se je zagovarjal in hitel. Teško mu je bilo, da se ni mogel pokazati Anici spretnega in da se mu je celo brijavil žganjar Vardjan posmehoval v kotu pri svojem geružu.

»Ni kmet kar tako, kakor bi kdo kihnil!« se je zagrohotal prezirljivo Vardjanov sosed Brkec, ki so se mu od obile pijače že motale oči.

Svetliček ni hotel slišati tega zbadanja, dasi so se ob njem prijetno zabavali gospodje doli koncem sobe. Bil je močan, visok in plečat, da bi bil pijanca lahko z eno roko sunil na cesto, pa premagoval se je, ker ga je bilo sram take surovosti pred Anico, zato je mirno nadaljeval svoje delo.

»Požirek, porajtava pa že jutri danes nisem več — saj veš, kje je pri Brkeu na Golem če ti ostanem — ostanem dolžan, saj veš!«, se je opotekel, ko je vstal od mize.

»Že prav, že prav, Janez, kaj bi tisto! — Pasja noga, saj ne bo še sodnji dan! Pa jutri, ali pa drugo pot, ali kadagod!«

»Hee, Vardjan, ali greš, ali še ostanesh? — Jaz pravim, da vstanil! Šla bova skupaj, da te ne ostrajšijo spet kake kosti — gori — na križpoti, kot so te na Telovo — opolnoči — ali kdaj že — opominja Brkec sredi sobe in se ziblje z životom.

»Mene strašilo? — mene, Vardjana, pijančka? — Nitar ne mataj sosed take larefare! . . . Pasja noga, pa kdaj praviš, da me je strašilo?« se zavzame. »Na Telovo menda — saj so pravile babe po dolini, da potlej nisi pritaknil dva tedna merice k jeziku.«

»Da bi jih pes opalil, babe klobuštrave!« udari jezno Vardjan po mizi, — o ne, kar še eno merico, Požirek, pa še ne grem, boga mi! — Babe, čakajte — bégme da vas nasolim!«

»Pa lahko noč!« je izginil Brkec.

»Lahko noč,« so pozdravljali Požirkovi.

Vardjan se je preselil s kota na stol, da je obrnil hrbet družini. Z eno roko si je na dolgo podprl glavo, z drugo pa je zdaj in zdaj ježno vdaril ob mizo. Sikal je venomer, ker so ga Brkove besede zelo razburile. »Jaz — vstrašil! — Vardjan, stara korenina! — Tristo ognjev! — kdo pa je bil za Radeckim prvi doli na Laškem! — pa da bi travske babe. . .« Mahnil je z rokama in zadel v pravkar natočeni frakelj, da ga je odneslo v kot in se je ob zidu na drobno razletel.

»Vrag te vzemil!« je siknil še bolj togoten, . . . e, pa drugega natiči, Požirek, saj Vardjan ne tiplje še zadnjih grošev!«

»Kaj bi to govoril, ga tolaži mirno Požirek, ko mu prinese drugo merico.

»No, kaj pa misliš ti, Požirek? Ali ti tudi veruješ babam, da me je strašilo gori na križpoti?« — se je zasukal Vardjan po klopi proti družini, ki je bila zamišljena v delo.

»Verjamem!« pomišlja krčmar, »neverjetno baš ni, ne! Na križpoti res rado straši, kar se je gori Ajdlič obesil na lipo. Pravijo, da je Pucinko lani vleklo vso pot za kiče, dokler ni prišla do Varuha. Vsa bleda in zmršena je planila v hišo, strašno postarana in lasje so ji bili skoro vsi sivi od strahu.«

»Pucinko, praviš? — Baba, pijana je bila!«

»... no, ali pa Petranovega Ambroža! — Kaj ne, kako je razpraskan pribežal k nam na pepelnico noč?« je spomnila mati Požirka.

»Saj res, saj res! Kar tresel se je, pa tak junak!« potrdi dekla Mica. »Petranovega Ambroža — he, he! — Lej ga tiča! — Kako jo zna izbiti! — Strašilo, ja! kaj še! — Tepen je bil, tepen! Tako vam pravim. Podklanca so ga naklestili, ker je stikal po njihovem zelniku. Ubili bi ga, da jim ni odnesel pet! — O ti klobuštra, kako se ti zlaže! Seveda — ker ga je bilo sram povedati, da je bil tepen! He, he!«

(Dalje prihodnja.)

+ Iz sodne pisarniške službe. Zemljiški knjigovodja Jernej Sot-schnigg je imenovan za ravnatelja zemljiške knjige.

+ Iz finančne službe. Pravni vežbanik dr. Raoul Fritsch je imenovan koncipientom pri finančni prokuraturi v Ljubljani.

+ Iz šolske službe. Učiteljski kandidatinji Melaniji Fajdja in Frančiška Labernik sta vstopili v brezplačno šolsko prakso, in sicer prva v Kranju, druga v Cerkljah. — Mesto obolele učiteljice Marije Justin - Puppis pride v Trn supletinja Felicita Poljšak. Mesto obolele učiteljice Evgenije Lapajne pride v Senožeče učiteljska kandidatinja Ana Prudič. Mesto obolele učiteljice Helene Repovš pride v Križe pri Trzin kot supletinja Marija Piškur. Mesto učiteljice Albine Kocijančič pride v Bušče vas kot supletinja učiteljska kandidatinja Marija Bulc.

— Pogreb umrlega dr. Ivana Milana Hribarja se je vršil preteklo soboto ob 4. uri popoldne ob velikanski udeležbi občinstva. Spreved so otvorile gojenke Liechtenhurndovega zavoda, kateremu so sledila tri sokolska društva z žalnim trakom ovitimi zastavami. Tem so se pridružili pevski društvi »Ljubljanski Zvon« in »Slavec«, potem oddelke prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. Ob obeh straneh z venci obložena mrtvaškega voza so korakali člani akademikega društva »Savac«. Zaljubljeni rodbini je sledila nepregledna množica občinstva. Med prvimi je bilo opaziti deželnega predsednika barona Schwarza, deželnega glavarja pl. Sukljieta, predsednika deželnega sodišča Levčnika, podpredsednika in dvornega svetnika Pajka, finančnega ravnatelja in dvornega svetnika Klimenta, šolska nadzornika Hubada in Leva, deželnovladnega svetnika dr. Zupanca, ravnatelja tobačne tovarne Hlavčiča, deželnega poslanca in podžupana dr. Ivana Tavčarja in nebroj drugega odličnega občinstva. Pevska društva so zapela pred hišo žalosti in na pokopališču več žalostnih. Blagi občini pa ostane vsem njegovim prijateljem vedno v ljubi spomin.

— Za mestne uboge je gospod Zupan v spomin na svojega umrlega sina dr. Ivana Milana Hribarja daroval 200 K.

— 200 × 1000. Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se zopet priključili naslednji: 379. Dr. Ferdo Lasič, odv. kandidat v Ptaju v spomin na nedolžne žrtve 20. 9. 1908; 380. »Narodna čitalnica« v Kranju (plačala 200 K); 381. Neimenovan iz Šolske doline (plačal 200 K); 382. Politično društvo za Dvorski okraj; 383. Posojilnica v Pšecah; 384. Arce Rajko, c. kr. poštni blagajnik v p. v Ljubljani; 385. Šepić Ivan, posestnik v Konjicah (plačal 200 K); 386. Obrtniško društvo Sv. Marija Magdalene-Spodnja — Trst; 387. Dr. Anton Medved, prof. v Mariboru; 388. Dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru; 389. Voglar Janko, c. kr. poštni asistent v Mariboru; 390. Dr. Pavel Turner, zasebnik v Mariboru; 391. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru; 392. Neimenovani iz Maribora; 393. Pavla Vouček, soproga sod. nadsvetnika v Mariboru; 394. Obitelj Pečec v Mariboru; 395. I. N. Sostarič, trgovec v Mariboru; 396, 397., 398. Slovenski poštni uradniki v Mariboru (za 3 × 200); 399. do 403. Slovenski železničarji v Mariboru (za 5 × 200).

— Izredni občini zbor »Glasbene Matice« je jutri (torek), dne 28. septembra ob 8. zvečer v pevski dvorani z dnevnim redom: 1. Razširjenje glasbene šole v popolni konservatorij in tozadnja vloga na deželni zbor; 2. vsled tega potrebna sprememba društvenih pravil.

— Iz odvetniške zbornice. Za ureditev tekočih pravnih zastopstev pisarne ranjkega g. dr. Ivana Hribarja je od odvetniške zbornice določen g. dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani.

— Javna telovadba slovenske vrste telovadcev s tekme v Luksemburgu, ki se je vršila včeraj popoldne na vrtu hotela »Tivoli«, je privlačila vse polno ljubljanskega občinstva na telovadišče. Vse vaje so se izvajale z elegantno točnostjo, kakoršne ne vidiš z lepa kje. Seveda je vsaki posamezni točki sledilo burno pleskanje vrlo zasluženega priznanja. Pri telovadbi je sodeloval orkester »Slovenske Filharmonije«, škoda le, da ni godba spremljala tudi prostih vaj.

— Telovadno društvo »Sokol« I. v Ljubljani priredilo je v soboto večer v »Meščanski pivarni« krasno slavnost, ki je uspela v vsakem oziru kar najbolje. Središče slavnosti bili ste dve točki, in sicer razdelitev diplom br. zmagovalcem pri tekmovalni telovadbi dne 4. julija ter poslovičev od br. Sokolov, odhajajočih k vojakom. Br. podstarosta dr. Pestotnik opraviči odsotnost br. staroste. Nagovori vse navzoče, se obrne k zmagovalcem v tekmi dne 4. julija ter jim izroči v krasnem nagovoru

častne diplome. Med drugimi je dejal, da naj dobro shranijo te častne snižke, ki naj jim bodo drag spomin njihovega življenja. Ne bomo navajali tukaj vseh br. zmagovalcev, omenimo naj le br. St. Vidmarja, ki je dosegel v višjem oddelku prvo priznanje ter br. M. Rupnika, ki je dosegel isto v nižjem oddelku. Br. Vidmarju je bil podeljen tudi lajvorjev venci, ker je dosegel čez 90%. Br. dr. Pestotnik jim iskreno čestita ter pravi, da so 4. julija postavili krono svojemu delu. Br. Petrin jih pozdravi v imenu župe »Ljubljana I.« ter jih čestitajo jim bodri k vztrajnemu delu, češ, takih moči nam je treba. — K drugi točki programa se je oglasil br. Medic. Omeni, da se poslavlja 14 bratov, in sicer zadnji izmed njih, ki so sodelovali pri ustanovitvi društva. Upa, da ne bodo izgubljeni, temveč, da se vrnejo, stopijo zopet v sokolske vrste in delujejo kot poprej. Brat Kajzel pozdravi tekmovalce v imenu S. S. Z. ter jim iskreno čestita. Pravi, da so minuli oni časi, ko so bili k vojakom odhajajoči br. Sokoli izgubljeni. Dandanes je sokolska misel v srečo vsakega Sokola tako ukoreninjena, da se ne izruje tako hitro. Prepričan je, da se odhajajoči bratje zopet vrnejo k sokolskemu delu. — K besedi se oglasil br. Ribnikar, ki je v dovršenem govoru bodril odhajajoče brate, naj se ne strajajo vojaške suknje. Imamo veliko zglede, da je dejal, ko se naši rojaki pri vojaki vsled gotovih šikan — streljajo. Vi se ne streljajte, temveč pokazite vašemu poveljniku, da ste navajeni discipline, pokazite mu, da ste nekaj, pokazite mu, da ste Sokoli. Pri vojaki pa tudi lahko naprej žirite sokolsko misel. Družite se z rojaki, s fanti s kmetov ter zanesite med nje sokolske ideje. Čitati jim dajte časopise in knjige. Navadite brati one, ki ne znajo, potem misliti, končno svobodno misliti. Če boste delali tako, prišli boste nazaj številnejši. Da je br. Ribnikar govoril vsem iz duše in srca, pričel je frenetičen aplavz, ki je sledil njegovim besedam. Br. Zorčič jim polaga na srce, da naj pri vojaki ne pozabijo, da so Slovenci, naj vztrajajo in se povrnejo zopet zdravi nazaj. Ko sta govorila še br. načelnik Dimic in br. Počivalnik, se vsem tem nagovorom zahvali br. Miklavc, rekoč, da vojaški novinci pač predobro vedo, kam gredo brati Sokoli. »Mi se vam ne zneverimo, mi ostanemo vedno zvesti Sokoli.« — Končno s cje br. Pistotnik zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je imel večer tako lep uspeh. — Pohvalno moramo omeniti društveni orkester ter društveni pevski zbor, ki sta res dovršeno spolnila svoji nalogi.

— Cerele Franco-Ilyrien. Dame in gospodje, ki mislijo posečati prvi kurz pouka v francoskem jeziku, se prosijo, da se snidejo v petek, dne 1. oktobra, po 6. zvečer v priličnu mestnega dekliskega liceja. Za vstop v ta kurz ni potrebno nikakršno predznanje, ker se bo pouk začel na osnovni pojmi. Vendar bodo predavanja tako urejena, da bodo zanimiva tudi za one, ki so se bili s francosčino že bavili, a so učenje iz kateregakoli vzroka predčasno prekinili. Ker se bodo v prvih urah obdelale važne posebnosti francoskega glaso-slovja, katerih osvojitve je le praktičnim potom mogoča, je redno posečanje pouka takoj v začetku pogoj uspeha. Učne ure za prvi kurz bodo vsak ponedeljek in petek zvečer.

— Češki dijaki izlet. Zadnji četrtek so se češki dijaki ločili na Bledu z nami. Celo njih bivanje na Slovenskem je napravilo nanje trajen impozanten vtis. Niso mogli prehljati ljubeznivosti, katera se jim je izkazovala povsod, kamor so prišli. Zato pa so s tem večjim ogorčenjem obsojali pisavo klerikalnega »Slovenca«, ki se, prav po farizejsko, neprosno zavzema za Čeha, akoravno so mu bili trn v peti. Na Bledu so sprejeli proti »Slovencu« protest, ki so ga vsi izletniki podpisali; objavljamo ga na drugem mestu. — Upajmo, da je češki izlet na novo utrdil in povečal prijateljske češkoslovenske stike, vzajemno zvezo naprednih Čehov in Slovencev v boju proti tujstvu in v boju proti klerikalizmu.

Prva jugoslovanska dirka Ljubljana-Opčina. Iz Trsta se nam poroča: Dirkače prve jugoslovanske dirke — ki jo je priredilo tržaško kolesarsko društvo »Balkan«, in ki so se odpeljali iz Ljubljane ob 6. uri 19 minut 30 sekund, je pričakovala na Opčinah, kjer je bil cilj, velika množica ljudstva in v to izvoljeno razsodišče. Prvi je prihitel na cilj hrvatski pravak Milan Menigo ob 9. uri 30 minut 45 sekund; drugi Hrvat iz Zagreba Gregl Fran ob 9. uri 30 min. 46 sekund; tretji član »Balkana« Josip Benko ob 9, 36, 25; četrti: Hrvat iz Zagreba Rutzner Šandor ob 9, 40, 25; peti: član »Gorice« Josip Modrijan ob 9, 40, 33; šesti: član »Balkana« Živice Ružero iz Komna ob 9, 42, 55; sedmi: član »Balkana« Mrcina Anton iz Komna ob 9, 52, 26; osmi: Hrvat iz Zagreba Petrovič Viktor ob

9, 57. — V maksimalnem času 4 1/2 ure sta prišla še Božeglav Fran iz Komna in Merkuza Kustan istomalo. Na ostale dirkače se ni več oziralo. K popoldanski slavnosti k Sv. Ivanu so odšli kolesarji skupno na čelu fanfare iz pred Narodnega doma skozi mesto, spremljani od večje množice ljudstva. Na slavnostnem prostoru so se razdelila darila in odklovanja. Istotam se je nabrala velika množica ljudstva, prepevala sta dva pevski zbora in govoril je dr. Irgolič in HrvatMenigo, priporočivši skupne nastope Slovencev in Hrvatov. Na slavnostnem prostoru je vladala od pozne noči neskaljena zabava in prava tržaška živahnost. Dirkači prvaki so bili od ljudstva navdušeno aklamirani. Kolesarskemu društvu »Balkan« na toli lepem uspehu naše čestitke.

— Deželna električna centrala. V zadnji naš članek o električni centrali se je urinila pomota. Rečeno je tam, da ima g. Pavšlar na posestvu g. Focka intabuliranega precej svojega dolga. V mislih smo imela seveda Florjanovo posestvo, ne Fockovega.

— Nasilen človek. Včeraj zvečer je agent za pisalne stroje Humerlitz, o katerem smo v soboto že pisali par vrstic, novič napadel slovenskega trgovca s pisalnimi stroji, g. Frana Perkota in sicer pred pošto. Posredoval je stražnik. Pa je že od sile, kar si dovoljuje ta Humerlitz. Kaj pa, ko bi se take ljudi »per šub« poslalo tja, od koder so se priklatali? **Opozorjamo siov. občinstvo na g. Perkota inserat in pripravimo tega slovenskega demačina prav toplo.**

Telovadno društvo »Sokol« v Šiški ima v četrtek dne 30. t. m. ob polu 9. uri zvečer v gostilni Mohar odhodnik br. Kranjca ter onih bratov, ki odidejo letos k vojakom. — V soboto dne 2. vinotoka t. l. pa priredijo vinskogratje v prid skladu za zgradbo sokolskega doma.

Umrl je v Postojni dne 25. t. m. bivši župan Matija Burger v starosti 74 let. Vsled svojega mirnega značaja je bil priljubljen po celi vipavski dolini.

Služba poštnega ekspedijenta se odda pri poštnem in brzojavnem uradu v Hotederski, politični okraj Logatec. Plače z vsemi dokladami 1252 K. Prošnje je vložiti tekom dveh tednov na c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu.

Iz Zagorja ob Savi: V dopisu z dne 25. t. m. se tukajšnje učiteljstvo neumestno napada, radi občinskih volitev. Ravno pri zadnjih volitvah je učiteljstvo prav močato nastopilo na kar mu gre vsa čast! Upamo, da bo tudi 29. t. m. ravno tako značajno nastopilo. — Zagorski volilci.

Umrl je v nedeljo, dne 26. septembra t. l. v Zagradu pri Celju g. Albert Planer, nadučitelj v Št. Lenartu nad Laškimi trgov na Spodnjem Štajerskem, po daljšem bolehanju — od kapi zadet — v 47. letu svoje dobe. N. v m. p!

Toče nas varuj Bog! tako molijo sedaj Hraštničanec. Dva dni že grmi, kar sicer ni navada v tem poznem času. Pa v terek bodo blagoslovljali dolsko cerkev, pride več škofov, krog 40 duhovnih posod, ki se bodo skušale nasititi ob tej priliki. Ubogo ljudstvo!

Birokratska brezobzirnost. — Piše se nam: Stajerski deželni šolski svet je izdal ukaz (št. 3 6502/1 z dne 9. septembra t. l.), do vseh uprav okraj. učit. knjižnice, glasom katerega bi tiste morale saj do 5. januarja 1910 sestaviti in dež. solskemu svetu predložiti popolni inventar okr. učit. knjižnice. Kot vzorec, kako naj se ta stvar uredi, je priložena pola. — Gospoda, to je orjaško delo! Če je hočete imeti izvršeno, najmite si v to pisarjev ter dajte denarja! Časi tlačanstva in robove so minili.

Izpred mariborskega porotnega sodišča. Dne 24. t. m. je sedel na zatožni klopi Franc Domajnko, viničar iz Sv. Miklavža pri Ormožu. Tožen je, da je zažgal Andreju Bratku na Vinskem vrhu viničrno, ki je do tal pogorela. Domajnko je sprva tajil, pozneje pa priznal, da je že mogoče, da je v pijanosti zažgal. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe. — Dne 25. t. m. se je zagovarjal Franc Ciproč, hlapec pri svojem svaku v Stenskem vrhu radi hudodelstva zažiga. Ponoči od 10. na 11. julija je pogorelo zakonskima Francetu in Mariji Kozar v Kraloveh gospodarsko poslopje, svinjaki in vse gospodarsko orodje. Pri požaru se je Marija Kozar tako poškodovala, da je čez šest ur vsled opeklin umrla. Tudi Franc Kozar je zadobil težke poškodbe. Zažiga je bil takoj osumljen brat ponesrečene Marije Kozar, Franc Ciproč. Ta je bil jezen na sestro, ker je oče posestvo izročil njej in ne njemu. Izjavil je večkrat, da ona in njen mož ne bosta srečna. Ciproč dejanje taji, vendar jo preiskava spravlja na dan tako tehtne dokaze njegovega, hudodelstva, da so porotniki z 10 proti 2 glasoma potrdili njegovo krivdo. Ciproč je bil nato obsojen na 15 let težke ječe s postom in trdim ležiščem vsako leto na dan zažiga.

V deželno blaznico se do praklica nihče ne sprejme, ker ni več prostora.

Aretacije. Od sobote zvečer do danes zjutraj ni mestna policija aretovala zaradi raznih spopadkov in kalenja nočnega miru nič manj, kakor 33 oseb. Po vsih delih mesta je bilo tako izredno živo, da je imela policija posla čez glavo. Aretovanci so sami obrtni pomočniki in delavci in sicer so med njimi peki, kleparji, čevljarji, zidarji, pleskarji, ključavničarji, stoljarji in tesarji. Med njimi je bila tudi neka ženska. Vsi so bili kaznovani deloma z denarno globo, deloma pa tudi z zaporom.

Izpodletelo mu je. V soboto ponoči je prišel na nek vrt v Strelški ulici nekdo »rabutat« sadje. Mesto vreče je prinesel s seboj spodnje hla, če in srajco ter zavezal rokave, odnosno hlačnice, potem pa oboje napolnil s sadjem. Ker je pa to začutil gospodar in v hiši stanujoče stranke, so tatu prepodile in mesto da bi se bil drugi dan krepčal z ovcem, je prišel domov brez srajce in spodnjih hlač, katere je pri begu popustil na vrtu.

Pobalinstvo. V noči od sobote na nedeljo je nekemu monterju prerezal pred kavarno »Pua« dosedaj še neznan zlikovec pri kolesu obe pnevmatiki ter mu s tem napravil 40 K škode.

V lase skočila sta si danes ponoči v neki gostilni v šentjakobskem okraju dva delavca. Ker so ju postavili pod kap, sta ravnanje nadaljevala zunaj in konec je bil, da je eden odšel s 16 K vrednim raztrganim suknjičem.

Delavsko gibanje. V soboto se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 25 Hrvatov in 10 Slovencev, nazaj je pa prišlo 100 Slovencev in Hrvatov. V Heb je šlo 25, v Buehs 16, v Bregene pa 30 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 25 Kočevarjev. — Včeraj je šlo v Ameriko 31 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 80. Na Dunaj se je odpeljalo 8 Domžalk.

Izjubljeno in najdeno. Na južnem kolodvoru sta bila izgubljeni, odnosno najdena dva dežnika, palica, havelok, moški klobuk, košara z otroško čepico in čevlji, dve angleški knjigi in moški čevlji. Trgovski vajenec Hugo Graber je izgubil prost bankovec za 20 K. Vdova g. Jožefa Smrketova se izgubila v usnjati zapestnici vdolano žensko uro.

»Slovenska Filharmonija«. Del godbe »Slov. Filharmonije« koncertira jutri pri popoldanski predstavi Elektroradiografa »Ideal« v hotelu pri »Maliču« od 3/45 naprej.

Češki odgovor „Slovencu“.

Slovenské pokrokové veřejnosti, zvlášť nár.-rad. studentů!

Lublanský klerikální »Slovenec« napsal dne 20. t. m. mezi denními zprávami: »Čeští dijáci so postali radikalcem tako siti, da so komaj dočakali trenotek, da grede«, a hned v následujícím čísle v telegramu z Terstu: »Nekateri češki dijaki so se zelo pritoževali nad mrzlim sprejemom, ki so ga priredili Ribnikarjevci Čehom v Ljubljani ter da so bili zelo ignorirani. Pravijo, da so šele tu v Trstu prišli med prave Slovence«. Prohlašujeme co nejdůrazněji že tyto dvě zprávy jsou nehoráznou sprostou lží, a že s nimi nemohá žádný s výletníků českých ani nejmenší styk.

Na Bledu, dne 23. září 1909.
J. Hanžák, B. Benda, J. Brož, R. Tichý, K. Müller, J. Nemanský, K. Tillner, E. Peřina, Th. Šaturník, B. Mauer, B. Vávra, J. Syrový, O. Vejvoda, F. Jokl, F. Havlíček, V. Sixta, I. Dvořák, F. Černý, O. Krépela, J. Vrba, F. Rejmánek, R. Ryšlavý, F. Ševčík, J. Šteera, K. Šedivý, I. Bureš, F. Říha, K. Kozák, V. Žilka, H. Žilka, J. Hrbek, Rívnáček, J. Buchar, J. Thoma, V. Zástěra, J. Tuček, O. Nájemník, J. Holub, J. Polívka, V. Mouchka, A. Řípa, O. Skružný, J. Voldan, J. Vymlátil, V. Procházka, T. Taubert, P. Stašek, J. Zimmer, A. Mikšiček, J. Vystrkovský, G. Vindiš, V. Malý, J. Hofmann, J. Žabokrtský, J. Kudlička, M. Leština, F. Pelikán, K. Base, B. Kofínek, L. Hlínecký, O. Sašecí, J. Müller, J. Kloud, J. Vortel, J. Fikar, J. Bartoš, A. Malý, L. Janda, J. Kubr, dr. J. Bělohradský, K. Bělohradský, V. Šebor, J. Vraný, V. Svoboda, dr. V. Balabán, A. Plamínek, J. Bezouška, M. Köchr, A. Nosek, J. Čuda, O. Slavík, D. Dvořák, A. Schwarz, J. Matys, M. Hejdušek, V. Sovka, J. Kupka, V. Čech, M. Černý, K. Pekelský, V. Kyselá, B. Vítek, V. Štibral, V. Jindřich, K. Liebl, M. Sal, J. Freiwald, A. Zelinka, F. Štros, V. Klima, J. Vincik, K. Vondráček, V. Šatava, J. K. Strakatý, K. Gröschl, J. Stehlik, Z. Čenkova, A. Želůkova, M. Noskova, J. Noskova, F. Černá, J. Lexa, O. Proške, O. Vondráček, F. Hořejší, V. Menšík.

Razne stvari.

Ljudsko štetje v Združenih državah. Statistiki so mnenja, da bo ljudsko štetje drugo leto našelo od 90,000.000 do 95,000.000 ljudi v

Združenih državah. Mogoče je pa tudi, da jih bo sto milijonov.

* Poneverjenje v davkarji. V Novem Siolu pri Krakovem so zaprli davčnega kontrolorja in davčnega pristava, ker sta baje več let poneverjala davčni denar.

* Zarubljen podvodni čoln. Švedski podvodni čoln »Hvalen« se je na potu iz Reke nekaj pokvaril. V Rotterdamu ga je pustil kapitan popraviti. Ker ni hotel plačati za popravilo dolžnega zneska, so mu čoln zarubili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Volitve na Gorškem.

Gorica, 27. septembra. Ker bo skrutinij šele jutri končan, še ni definitivnega rezultata volitev, vendar kažejo dosednji izkazi, da bo najbrže ožja volitev. Dobili so agrarni kandidati: dr. Franko 9417, Križnič 9359 in Strekelj 9382 glasov; klerikalni kandidati Fon 10.446, Jerič 10.459 in Manfreda 10.450; socialnodemokratični kandidati: Marica 1098, dr. Tum a 1115 in Vrečon 1102. Ker znaša po sedanjih izkazih absolutna večina 10.477 ni nobena stranka zmogla in kaže da bo ožja volitev.

Češki deželni zbor.

Dunaj, 27. septembra. Ministerstvo je na posebno željo od zgoraj napelo vse sile, da bi doseglo vsaj najskromnejše sporazumjenje med Čehi in med Nemci. Nemška trgovatnost je na odločilnih mestih vzбудila veliko nevoljo.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 27. septembra. Vse stranke imajo danes seje in se posvetujejo kako nastopiti v jutrišnji otvoritveni seji državnega zbora. Iz neodvisne stranke se čuje, da hoče ta stranka, naj se ta seja vrši gladko in mirno, češ, da bi krona ne mogla govoriti o kaki presiji parlamentarne večine.

Budimpešta, 27. septembra. Policija dela silne priprave, da prepreči za danes nameravane demonstracije za splošno in enako volilno pravico. Vlada je demonstracije prepovedala, a socialni demokratje hočejo vzlic temu imeti obhod. Socialnodemokratično glasilo je bilo konfiscirano zaradi poziva, naj se delayci ne zmenijo za prepoved in naj demonstrirajo.

Budimpešta, 27. setpembra. Justh je danes zjutraj sklical svoje ožje sodelavce na posebno posvetovanje. Ob 11. uri se je potem sešel izvrševalni odbor Kossuthove stranke, s do opoldne ni Justh še nič povedal, kaj se je domenil s pristaši.

Srbija.

Belgrad, 27. septembra. V tukajšnjih vladnih krogih vlada velik ogorčenje, da iz Budimpešte razširjajo vest, da je bil kralj Peter umorjen.

Belgrad, 27. septembra. »Štampa« poroča, da dobi princ Gjorgje od skupščine pol milijona dinarjev, da plača svoje dolgove in letno apanažo 120.000 dinarjev.

Pogrom v Kijevu.

Petrograd, 27. septembra. Inozemsko časopisje prijavlja vesti, da se je v Kijevu zgodil pogrom na Žide. Te vesti so do cela izmišljene.

Stavka v Tridentu.

Trident, 27. septembra. Stavka je omejena samo na mesto Trident. Druga mesta se ne udeležujejo. Tudi stavkajo samo organizirani delavci, drugi ne. Stavka, ki se smatra zgolj za demokracijo, se ne bo mogla vzdržati, ker primanjkuje denarja.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300z. Srednji zračni tlak 739.9 mm.

septem.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
25.	9. zv.	737.5	14.4	sl. szahod	del. jasno
26.	7. zj.	736.5	10.1	brezvetr.	megla
	2. pop.	734.6	21.0	sr. vzvhod	sk. jasno
27.	9. zv.	734.5	15.0	sr. svzhod	oblačno
27.	7. zj.	734.5	11.4	brezvetr.	dež
	2. pop.	735.5	14.4	sl. szahod	oblačno

Srednja predvčerašnja temperatura 15.5°, norm. 13.5° in včerašnja 15.4°, norm 13.4° Padavina v 24 urah 0.0 mm in 97 mm.

Zahvala.

Za premmoge izkaze sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega ljubljenega in nepozabnega

Milana

izrekamo vsem najskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo gg. pevcem »Lira« za ginaljivo petje, »Sokolu«, pl. gg. uradnikom, meščanstvu, dragim prijateljem njegovim in darovalcem krasnih vencev.

Globoko žaluječi rodbini

3615 Mečnik-Orežen.

Lezioni italiane.

Conversazione, grammatica, letteratura.
Sannuncia dal 15 di questo mese,
Dalmatinova ulica 5 al pianterreno.
3620-1

Spretno

šivilje

se sprejmejo takoj. Stara pravda
št. 3. 3611

DIJAKE

iz trgovske šole 3625 1

sprejme na hrano in stanovanje

Janko Likar, mestni učitelj
Prečne ulice št. 2, II. nadst.

Za hotel na Jesenicah se išče
tako. 3618-1

natakarica

na račun. Biti mora slovenščine in
nemščine zmožna in imeti nekaj kavcije.

Ponudbe sprejema Štefan Kve-
stek, Sv. Ivan, Bohinjsko jezero.

Izurjena

vezilja

za monograme, dobi trajno delo.
Kje, pove upravnistvo »Sloven-
skega Naroda«. 3610-1

Gospodje

se sprejmejo na hrano.

Gostilna

se odda na račun, oziroma prodaja
s hišo vred. 3616

Naslov v uprav. »Slov. Naroda«.

Sprejme se vestna, starejša

blagajničarka

v stalno službo v Ljubljani.
Ponudbe poštni predal 29 v
Ljubljani. 3623-1

Majhen

lep lokal

se odda.

Natančneje se izve pri Fr. Iglitcu
na Mestnem trgu. 3571-3

Hotel Tivoli

odda 3419 13

več mesečnih sob
od 24 K naprej.

Slovo!

Odhajaje iz bele in priljubljene
ni Ljubljane, bilo mi je nemogoče,
posloviti se osebno od vsakega svo-
jih kolegov in ostalih prijateljev in
znancev, zato jim tem potom kličem:
Z Bogom in na svidenje! 3622

Mr. Ph. Joža Hon.

Iščem

komija

inteligentnega, v konfekcijski stroki
dobro izurjenega trg. sotrudnika, do-
brega prodajalca. Plača mesečno 200
do 250 K in provizijo. Nastop 1. ja-
nuarja 1910 ali prej. 3617-1

O. Bernatovič

v Ljubljani, na Mestnem trgu 5.

čevljarke pomočnike in vajenca 3619

sprejme takoj T. Moseček, čevljar
v Šiški št. 117, zraven hotela »Vegas«.

Slugo

ki je več nemščine in ima veselje do
stvari, išče zdravnika v Trstu. Na-
stop takoj. Plača 30 K in vse prosto.
Oglaš na dr. Blewelsa, Ljub-
ljana, Cigalotova ulica 7. 3612

Preda se pod jako ugodnimi pogoji
lepa zbirka slovenskih in nemških

knjig

in dobro ohranjeno

kolo „Styria“

Natančneje pove upravnistvo »Slo-
venskega Naroda«. 3613-1

trgovski pomočnik

železninske in špecerijske stroke, se
sprejme pri Fr. Čemerl št., Kranj.

Spreten slovenski in nemški

korespondent

(samo dobra moč) se sprejme takoj
pod ugodnimi pogoji.
Ponudbe na upravnistvo »Sloven-
skega Naroda«. 3553-3

Nova hiša

blizu Zvezde v Ljubljani, se iz-
proste roke celo prodaja pod ugod-
nimi pogoji. V pritličju hiše je sta-
novanje, pripravno za majhno obrt.
Vprašanja na upravnistvo »Slo-
venskega Naroda«. 2847-9

Dobra kuharica

skrbna gospodinja, išče službo le k
starejšemu gospodu (ozir. k 2) tu ali
na deželi.

Ponudbe pod »M. D.«, Ljubljana
poštne lože. 3607-2

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 452-22

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

V najem se oddajo takoj

prostori

za obrt ali trgovino

ob glavni cesti v Idriji, v katerih se
nahaja že 51 let dobroznana žga-
njarna, žganjeto in trafika. Na
razpolago je vsa priprava za žganje-
kuho. Obenem se oda ravnatom lepo

stanovanje in vrt

pripraven tudi za vrtnarijo. 3621-1

Vpraša naj se pri lastniku hiše
št. 226 v Idriji (Podgorazi).

HOTEL „IRIJA“

Kolodvorske ulice št. 22.

Toči se vsak dan sveže maržno
in črno granat pivo (a la Mona-
kovo), najfinejša metlička, štajerska
in dolenska vina, dobijo se ob
vsakem času mnogovrstne delikatese
po najnižji ceni. — Opoldanski in
večerni abonema od 52 h naprej.

Pozor!

Kegljišče

se odda še za nekaj dni v tednu.

Za cenjeni obisk se najljubneje
priporoča

Marija Novak

hotelirka. 3524-4

Lepo meblovana mesečna soba

s posebnim vhom se odda v
Šodnijski ulici št. 9, I. nadstropje.
3599-2

Prazno 3573-2

sodčke

od španskih vin in konjaka po 16, 32,
64 litrov ima naprodaj Fr. Kham,
trgovina s špecerijo in delikatesami

Sprejmeta se dve obiskovalki trgovskega tečaja

na hrano in stanovanje, ali pa
se odda mesečna soba s hrano
ali brez nje kaki dami. 3598-2

Veliko presenečenje!

75.000 parov čevljev. 3614

4 pari čevljev za samo 8 K.

Ker je več velikih tvornic ustavilo
plačila, so mi poverili, da velik oddelek
čevljev še daleč pod izdelovalnimi stroški
spravim v denar. Prodajam vsakomur 2
para moških, 2 para ženskih čevljev iz
črne ali rjavega usnja s kopicami, ga-
loširane, za zavezovanje, z močno zbitimi
usnjenimi podplati, najnovije oblike. Za
naročitev zadostuje dolgost. Vsi 4 pari
za samo 8 K. Po povzetju razpošilja
centralna razpošiljalnica čevljev

J. Gelb, Novi Sandec št. 182.

Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Steckenpferd

lilijno-mlečno milo

Najboljše milo za kožo

in proti pegam!

Dobiva se povsod!

964 30

Zahvala.

Na skoro brezštevilnih brzojavnih in pismenih izrazih sožalja
ob togi in žalosti, katera nas je zadela vsled smrti našega sina,
odnosno soproga in očeta,

dr. Ivana Milana Hribarja

bodi vsem izrečena naša iz srca prihajajoča zahvala.

Posebno imamo zahvaliti pokojnikovega prijatelja dr. Ivana
Oražna, ki je ob času boleznih požrtvovalno skrbel zanj, ter mu bil
največja uteha in tolažba.

Dalje zahvaljujemo one sorodnike in prijatelje, ki so darovali
prekrasne vence ali pa spomin rankega počastili z blagodušnimi
prispevki v narodne svrhe.

Ni nam mogoče vedeti za vse in vsacega, ki so se udeležili
skoro nepreglednega pogrebne spreveda, ter tako blagemu pokoj-
niku izkazali poslednjo čast. Naj jim bude naša najiskrenejša zahvala!
Zlasti velja to glede deputacije tržaških Slovencev pod vodstvom
državnega poslanca Mandiča ter narodnih dam ljubljanskih, potem pa tudi
društev: Ljubljanski „Sokol“, „Sokol“ v Šiški, „Slavec“ in „Ljubljanski
Zvon“, Ljubljansko gasilno društvo, „Mladika“, Lichtenturnični zavod in „Sava“,
ki so se deloma korporativno, deloma po odposlanstvih spreveda
udeležili.

Dalje izrekamo zahvalo p. t. gospodi deželnemu predsedniku
Teodorju baronu Schwarzu, deželnemu glavarju Franu pl. Sukijetu, dežel-
nosodnemu predsedniku Levčniku in podpredsedniku dvornemu svet-
niku Pakju, finančnemu ravnatelju dvornemu svetniku Klimentu, ravnat-
elju tobačne tovarne Hlavčaku, državnim in deželnim poslancom,
občinskim svetnikom s podžupanom dr. Ivanom Tavčarjem na čelu, ter
magistratnim uradnikom, uradništvu banke „Slavije“, Ljubljanske
kreditne banke in „Mestne hranilnice“, zastopnikom odvetniške,
notarske in „Trgovsko-obrtne zbornice“ ter vsem političnim, sodnim,
finančnim, poštnim in privatnim uradnikom, kakor tudi vsemu me-
ščanstvu ljubljanskemu.

Ljubavi in utehe, skazane nam na ta način, ne pozabimo jim
nikdar.

V Ljubljani, dne 27. septembra 1909.

Za rodbino Hribarjevo:

Ivan Hribar.

Priznano nizke cene!

Velika sezijaska prodaja

najnovije konfekcije

za dame, gospode, deklice, dečke in otroke.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana

Mestni trg št. 5.

3544 3

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond 300.000 kron.

Podružnica v Spiljetu.

Podružnica v Celovcu.

Podružnica v Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
po dnevnem kurzu.

14-111